

Na osnovu člana 16. stav 1. tačka 1., člana 165. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 64/09), člana 145. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu na području ZE-DO kantona („Službene novine ZE-DO kantona „broj: 5/11), člana 8. i 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/06 i 51/09) i člana 21. tačka 2.. Statuta Grada Zenica („Službene novine Grada Zenica“, broj: 5/15), Gradsko vijeće Zenica, na sjednici održanoj dana _____. godine, donosi

ODLUKU

o organizovanju i funkcionisanju zaštite od požara i vatrogastva na području Grada Zenica

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom reguliše se organizovanje i funkcionisanje zaštite od požara i vatrogastva, način ostvarivanja prava i dužnosti građana i pravnih lica u oblasti zaštite od požara i vatrogastva, nadležnost organa vlasti Grada Zenica, planiranje i provođenje mjera zaštite od požara, programiranje i planiranje, obučavanje i osposobljavanje i finansiranje zaštite od požara i vatrogastva na području Grada Zenica (u daljem tekstu: Grad) u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 64/09- u daljem tekstu: Zakon) , Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu na području ZE-DO kantona („Službene novine ZE-DO kantona :, broj: 5/11),, kao i odredbama ove Odluke.

Član 2.

(Djelatnost od posebnog interesa)

(1) Zaštita od požara i vatrogastvo čine sastavni dio jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i obuhvata skup mjera i radnji upravne, organizacijske, stručne, tehničke, obrazovne i propagandne prirode, a u cilju sprečavanja izbijanja požara i njegovog širenja, otkrivanja, gašenje požara i spašavanje ljudi i materijalnih dobara, biljnog i životinjskog svijeta, kulturnih i drugih dobara i okoliša koji su ugroženi požarom.

(2) Zaštita od požara i vatrogastvo je djelatnost od posebnog interesa za Grad Zenicu, koja se ostvaruje na način predviđen Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu, podzakonskim propisima donesenim na osnovu tog Zakona i međunarodnim tehničkim normativima i standardima koji važe u Bosni i Hercegovini

Član 3.
(Obim primjene Odluke)

(1) Zaštitu od požara i vatrogastvo organizuju i provode pravna i fizička lica (građani), organi vlasti Grada i druge institucije koje su vlasnici ili korisnici građevina, prostora šuma, šumskog ili poljoprivrednog zemljišta i strukture civilne zaštite, koji poslove zaštite od požara obavljaju u skladu sa odredbama federalnog i kantonalnog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, provedbenim propisima donesenim na osnovu ovih zakona, kao i odredbama ove Odluke.

(2) Pitanja koja nisu uređena ovom Odlukom, a važna su za organizaciju i efikasno funkcioniranje zaštite od požara i vatrogastva na području Grada, mogu biti uređena i drugim aktima Gradskog vijeća, Gradonačelnika i nadležnih službi.

II NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA I DUŽNOSTI GRAĐANA I PRAVNIH LICA

Član 4.
(Lična i uzajamna zaštita građana)

Lična i uzajamna zaštita građana znači najmasovniji oblik pripremanja i organizovanog učešća građana u zaštiti i spašavanju od požara. Požar može nastati kao posljedica određene radnje građana ili njihovog nemara u svim sredinama i mjestima u kojim žive i rade, s toga je zakonska obaveza provođenje preventivnih mjera zaštite od požara, njihove aktivnosti na sprečavanju požara, kao i samo učešće u akcijama gašenja požara. Sve ove aktivnosti provode se kroz obuku građana.

Član 5.
(Obaveze pravnih lica)

(1) Pravna lica, državni organi i druge institucije dužni su svojim općim aktom, a u skladu sa vrstom djelatnosti koju obavljaju, urediti pitanje koje se odnose na organizaciju i funkcionisanje zaštite od požara u svojim objektima i prostorima.

(2) Vlasnik ili korisnik građevine ili prostora odgovoran je za provođenje zaštite od požara, a može ukoliko želi ovlastiti pravno lice registrovano za obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara koje ima odgovarajuće stručne kadrove, opremu i sredstva za vršenje tih poslova. Obavljanje poslova za njihove potrebe vrši se zaključivanjem ugovora.

(3) U izvršavanju poslova iz stava 1. ove Odluke pravna lica provode odgovarajuće pripreme, utvrđuju način organizovanja i ostvarivanja zaštite od požara, određuju zaposleno lice koje će biti zaduženo da se stara o provođenju mjera zaštite od požara utvrđenih općim aktom pravnog lica, provode stručno osposobljavanje zaposlenih lica za provođenje mjera zaštite od požara, donose svoj plan zaštite od požara i utvrđuju način njegovog provođenja, uređuju način vršenja kontrole provođenja predviđenih mjera zaštite od požara kao i sva druga pitanja vezana za provođenje mjera zaštite od požara.

III PRAVA I DUŽNOSTI ORGANA GRADA

Član 6. (Gradsko vijeće)

U ostvarivanju prava i dužnosti u oblasti zaštite od požara i vatrogastva, Gradsko vijeće:

- a) utvrđuje ciljeve, smjer i strategiju razvoja zaštite od požara i vatrogastva od značaja za Grad, na period od najmanje pet godina, u okviru Programa razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća na području Grada
- b) na prijedlog Gradonačelnika, donosi Plan zaštite od požara na području Grada.
- c) na prijedlog Gradonačelnika, donosi Odluku o organizovanosti i funkcionisanju zaštite od požara i vatrogastva.
- d) svake godine do kraja februara, razmatra i ocjenjuje realizaciju Plana zaštite od požara u okviru Informacije o organizovanju i funkcionisanju zaštite od požara i vatrogastva na području Grada.
- e) na prijedlog Gradonačelnika donosi Odluku o osnivanju vatrogasne jedinice Grada

Član 7. (Gradonačelnik)

Gradonačelnik u oblasti zaštite od požara i vatrogastva:

- a) utvrđuje Procjenu ugroženosti od požara na području Grada, u okviru Procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća na području Grada;
- b) predlaže Gradskom vijeću Program razvoja zaštite od požara i vatrogastva, u okviru Programa razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća ;
- c) predlaže Gradskom vijeću Plan zaštite od požara na području Grada i osigurava njegovu realizaciju;
- d) donosi godišnji Operativni plan aktivnosti na gašenju požara
- e) organizuje i provodi zaštitu od požara iz nadležnosti Grada, u skladu sa Zakonom, i ovom Odlukom i razmatra stanje zaštite od požara i vatrogastva na području Grada, te donosi odgovarajuće mjere za dogradnju i efikasno funkcionisanje zaštite od požara i vatrogastva;
- f) na osnovu Programa iz tačke b) ovog člana, donosi godišnji plan aktivnosti na realizaciji zadataka, utvrđenih za zaštitu od požara i vatrogastvu, što se utvrđuje prema ranije definisanim prioritetima;
- g) na prijedlog Službe za civilnu zaštitu, utvrđuje istraživačke i razvojne projekte u oblasti zaštite od požara i vatrogastva, njihove izvršioce i način finansiranja tih projekata;
- h) donosi akte o neposrednom sprovođenju, organizovanju i funkcionisanju zaštite od požara i vatrogastva;
- i) organizuje profesionalnu vatrogasnu jedinicu, u skladu sa potrebama proizašlih iz Plana zaštite od požara u skladu sa odredbama Zakona, propisa Kantona i ove Odluke;
- j) osigurava kadrovske, materijalne, tehničke i druge potrebe za efikasno funkcionisanje vatrogastva na području Grada;
- k) odgovoran je za funkcionisanje vatrogastva na području Grada;

- l) osigurava potrebna finansijska sredstva u budžetu Grada za potrebe zaštite od požara i vatrogastva na nivou Grada;
- m) vrši i druge poslove zaštite od požara i vatrogastva iz nadležnosti Grada, u skladu sa Zakonom, drugim propisima i ovom Odlukom.

Član 8.
(Služba civilne zaštite)

Služba civilne zaštite, u oblasti zaštite od požara i vatrogastva, vrši sljedeće poslove:

- a) poduzima odgovarajuće mjere i aktivnosti na organizaciji i sprovođenju zaštite od požara i vatrogastva na području Grada
- b) obavlja stručne i druge poslove koji se odnose na organizovanje vatrogasne jedinice, predlaže i poduzima mjere na osiguravanju kadrovskih, materijalnih, tehničkih i drugih uslova koji su potrebni za uspješno funkcionisanje jedinice
- c) definiše i predlaže pitanja u saradnji s drugim službama, koja se odnose na razvoj zaštite od požara i vatrogastva u okviru Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na području Grada
- d) izrađuje Plan zaštite od požara na području Grada i osigurava njegovu realizaciju uz učešće drugih službi za upravu Grada
- e) planira i osigurava provođenje obuke i stručno osposobljavanje i usavršavanje profesionalnih vatrogasaca koji se nalaze na radu u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici Grada
- f) pruža stručnu i drugu pomoć dobrovoljnom vatrogasnom društvu, radi uspješnog obavljanja poslova zaštite od požara i vatrogastva
- g) ostvaruje saradnju sa pravnim licima u kojima su osnovane vatrogasne jedinice radi osposobljavanja tih jedinica za moguće učešće u gašenju požara van objekata i prostora pravnih lica, na području Grada
- h) ostvaruje saradnju sa Službama civilne zaštite susjednih Gradova i općina
- i) vrši i druge poslove iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva koji su zakonima i odlukama Gradskog vijeća stavljeni u nadležnost Službe civilne zaštite.

Član 9.
(Gradske službe za upravu)

Gradske službe za upravu, dužne su:

- a) organizovati, planirati i osigurati provođenje preventivnih mjera za zaštitu vlastitih zaposlenika, materijalnih sredstava i objekata koje koriste u svom radu;
- b) učestvovati u izradi Procjene ugroženosti od požara na području Grada u okviru Procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća, Programa razvoja zaštite od požara i vatrogastva u okviru Programa razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća na području Grada i Plana zaštite od požara na području Grada u pitanjima iz oblasti za koju su osnovani i koja se utvrde tim dokumentima;
- c) u okviru svoje redovne djelatnosti, realiziraju zadatke u oblasti zaštite od požara, koji su utvrđeni u dokumentima iz tačke b) ovog člana i koji se odnose na oblast za koju su osnovani;
- d) ostvarivati stalnu saradnju sa Službom civilne zaštite o svim pitanjima od značaja za planiranje, organizovanje i provođenje zaštite od požara i vatrogastvu, iz nadležnosti Grada;
- e) dostavljati Službi civilne zaštite pisana obavještenja, podatke ili izvještaje o podacima vezanim za pitanje zaštite od požara i vatrogastvu, iz oblasti za koju su osnovani;

f) vršiti i druge poslove u oblasti zaštite od požara i vatrogastvu, u skladu sa Zakonom, te drugim propisima i općim aktima iz ove oblasti i ovom Odlukom.

IV PROGRAMIRANJE RAZVOJA ZAŠTITE OD POŽARA I VATROGASTVA

Član 10.

(Programiranje razvoja zaštite od požara i vatrogastva)

Programiranje razvoja zaštite od požara i vatrogastva vrši se u okviru Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području Grada, a u skladu s procjenom ugroženosti od požara i donosi se na period od najmanje 5 godina.

Član 11.

(Godišnji plan aktivnosti)

Na osnovu Programa iz člana 10. ove Odluke Gradonačelnik na prijedlog Službe civilne zaštite donosi godišnji plan aktivnosti za realizaciji zadataka utvrđenih za zaštitu od požara i vatrogastva, a prema utvrđenim prioritetima.

V ORGANIZOVANJE I FUNKCIONISANJE, PLANIRANJE I PROVOĐENJE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 12.

(Plan zaštite od požara)

- (1) Organizacija i funkcionisanje zaštite od požara na području Grada utvrđuje se u Planu zaštite od požara na području Grada koji donosi Vijeće na prijedlog Gradonačelnika.
- (2) Plan zaštite od požara izrađuje se na osnovu Procjene ugroženosti od požara područja Grada Zenica.
- (3) Plan zaštite od požara izrađuju državni organi i druge institucije i pravna lica za vlastite potrebe, koji se odrede u Planu zaštite od požara na području Grada.

(Opšte mjere za zaštitu od požara)

Član 13.

- (1) Opšte mjere za zaštitu od požara, u smislu Zakona su:
  - 1) izbor lokacije i dispozicija građevine, kao i izbor materijala, uređaja, instalacija i konstrukcija kojim će se spriječiti ili svesti na najmanju mjeru mogućnost izbijanja i širenja požara;
  - 2) izgradnja prilaznih puteva i prolaza za vatrogasna vozila i tehniku;
  - 3) izgradnja požarnih stepeništa i pomoćnih izlaza;
  - 4) osiguranje potrebnih količina vode i drugih sredstava za gašenje požara;
  - 5) organiziranje osmatračko - dojavne službe, izrada i održavanje protivpožarnih prosjeka i puteva, osiguranje opreme i sredstava za gašenje šumskih požara, te druge mjere zaštite od požara na otvorenom prostoru;

- 6) zabrana upotrebe otvorene vatre i drugih izvora paljenja na mjestima i prostorima gdje bi zbog toga moglo doći do požara;
  - 7) izbor i održavanje tehnoloških procesa i uređaja kojima se osigurava sigurnost protiv požara;
  - 8) postavljanje uređaja za javljanje, gašenje i sprečavanje širenja požara, uređaja za mjerenje koncentracije zapaljivih i eksplozivnih gasova, para ili prašine u vazduhu i drugih uređaja za kontrolu sigurnog odvijanja tehnološkog procesa;
  - 9) održavanje i kontrola ispravnosti uređaja i instalacija čija neispravnost može uticati na nastanak i širenje požara;
  - 10) obuka svih zaposlenih lica i građana u praktičnoj upotrebi aparata za gašenje početnog požara, kao i drugih priručnih sredstava i opreme za gašenje požara.
- (2) Opšte mjere iz stava 1. ovog člana dužni su provoditi svi vlasnici i korisnici građevina i prostora koje koriste u svom radu.

(Mjere zaštite od požara u oblasti prostornog planiranja)

Član 14.

(1) Služba nadležna za poslove prostornog uređenja osiguraće da se pri izradi dokumenata prostornog uređenja i to: prostornog plana Grada, urbanističkog plana, regulacionog plana i urbanističkog projekta, predvide prostorne i tehničke mjere zaštite od požara, a naročito:

- 1) uslove za efikasno spašavanje ljudi, životinja i materijalnih dobara;
- 2) potrebne razmake ili protivpožarnu udaljenost između objekata;
- 3) saobraćajne i manipulativne površine za interventna vozila;
- 4) izvode za dovoljno snabdijevanje vodom za gašenje požara;
- 5) primjenu odgovarajućih materijala koji ne mogu biti uzročnici nastanka i prenosa požara.

(2) Uz dokumente iz stava 1. ovog člana izrađuje se elaborat zaštite od požara, u kojem se razrađuju mjere iz stava 1. ovog člana.

(Razvrstavanje građevina u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara)

Član 15.

(1) Radi utvrđivanja odgovarajuće organizacije zaštite od požara i provođenja mjera zaštite od požara, sve se građevine razvrstavaju u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara u zavisnosti od namjene građevine, zastupljenog tehničko-tehnološkog procesa, vrste i količine materijala koji se u njima proizvode, prerađuju, prodaju ili skladište, veličine i spratnosti građevine, lokacije građevine, te vrste materijala koji su upotrebljeni za izgradnju građevine.

(2) Federalno ministarstvo prostornog uređenja, u saradnji sa Federalnom upravom civilne zaštite, određuje kategorije i propisuje uslove, osnove i kriterije za razvrstavanje građevina iz stava 1. ovog člana u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara.

(Sadržaj projektne dokumentacije)

Član 16.

(1) Vrsta i obim mjera za zaštitu od požara za svaku građevinu definišu se u glavnom projektu.

(2) Pravna lica registrovana i fizička lica ovlaštena za projektovanje građevina dužna su mjere zaštite od požara, predviđene u glavnom projektu prikazati tako da se na osnovu grafičkih prikaza, proračuna i tekstualnih objašnjenja može ocijeniti funkcionalnost i efikasnost predviđenih mjera zaštite od požara.

(3) Pravna lica iz stava 2. ovog člana koja su izradila glavni projekat dužna su ga

provjeriti na način utvrđen u propisu iz člana 160. stav 1. tačka 1) Zakona i nakon provjere izdati potvrdu kojom se potvrđuje da su mjere zaštite od požara primjenjene u glavnom projektu izrađene u skladu sa Zakonom, uslovima uređenja prostora, tehničkim normativima i standardima.

(4) Obaveza kontrole iz stava 3. ovog člana odnosi se i na glavni projekat koji su izradila fizička lica ili koja su učestvovala u izradi glavnog projekta, s tim da kontrolu njihovih projekata i izdavanje potvrde obavlja pravno lice registrirano i ovlašteno za te poslove.

Član 17.

(1) Pri projektovanju građevina u kojima se proizvode ili uskladištavaju eksplozivne materije, zapaljive tečnosti i gasovi, kao i privrednih i industrijskih građevina u kojima se ugrađuju postrojenja, uređaji i instalacije sa korištenjem zapaljive tečnosti ili gasova, te građevina za kolektivno stanovanje (izuzev građevina individualnog stanovanja), industrijskih građevina i građevina za javnu upotrebu, obavezno se izrađuje elaborat zaštite od požara (u daljem tekstu: elaborat), koji je sastavni dio projektne dokumentacije. Elaborat minimalno sadrži:

- 1) procjenu ugroženosti od požara s obzirom na dispoziciju i namjenu građevine, građevinske i tehničko – tehnološke karakteristike;
- 2) izbor tehničkih rješenja, tehnoloških, elektro, mašinskih, građevinskih i drugih mjera u funkciji zaštite od požara;
- 3) izbor mjera, tehničkih rješenja i građevinskih materijala u funkciji evakuacije i spašavanja ljudi i materijalnih dobara sa opisom i uputstvima za postupak evakuacije;
- 4) izbor tehničke opreme i sredstava za gašenje požara, kao i drugih mjera u funkciji gašenja požara (putevi, prolazi, prilazi, snabdijevanje vodom i sl.);
- 5) opis organizacije posla i potrebna uputstva u vezi sa primijenjenim mjerama zaštite od požara;
- 6) grafičke prikaze primijenjenih mjera zaštite od požara;
- 7) popis primijenjenih propisa, standarda i normativa, odnosno priznatih i dokumentiranih pravila tehničke prakse u inostranstvu koji nisu regulirani domaćim propisima, a koje je prihvatila Bosna i Hercegovina.

(2) Elaborat mogu raditi pravna lica koja su registrirana za tu djelatnost, i koja ispunjavaju uslove za projektovanje koji su utvrđeni u Zakonu o prostornom planiranju.

Član 18.

(1) Pri projektovanju i gradnji građevina i ugradnji priključaka, opreme, uređaja i postrojenja, kao i njihovoj proizvodnji, moraju se predvidjeti i primijeniti mjere zaštite od požara koje će omogućiti:

- 1) smanjenje mogućnosti nastanka požara;
- 2) pravovremeno otkrivanje i obavještanje o požaru;
- 3) efikasno spašavanje ljudi, životinja i materijalnih dobara (u građevini i izvan građevine);
- 4) ograničavanje širenja vatre i dima;
- 5) efikasno gašenje požara;
- 6) osiguranje saobraćajnih i manipulativnih površina za interventna vozila.

(2) Izvođač radova na građevini u izgradnji dužan je prije početka građenja sačiniti elaborat zaštite od požara na gradilištu i pribaviti saglasnost nadležne inspekcije za zaštitu od požara, te osigurati dovoljno sredstava i opreme za gašenje požara.

Član 19.

(1) Pri projektovanju stambenih građevina sa četiri ili više nadzemnih etaža, industrijskih građevina, energetskih objekata i građevina za javnu upotrebu (bolnice, hoteli, sportske i druge dvorane, robne kuće, škole, saobraćajne stanice, aerodromi i drugi slični objekti) obavezno se, pored komunikacionog, projektuje i požarno stepenište.

(2) Požarno stepenište se određuje na osnovu odgovarajućih standarda iz člana 31. stav 2. tačka 7) Zakona i analize požarnog opterećenja, načina širenja požara, rizika od požara i materijalne vrijednosti građevine ili njenog dijela.

Član 20.

(1) Električne, ventilacione, gasne, naftovodne, toplovodne, gromobranske i druge instalacije i uređaji, kao i dimovodi, moraju se projektovati, postaviti odnosno izvoditi, koristiti i održavati prema propisima o tehničkim normativima i standardima koji se odnose na ta pitanja, kao i uputstvima proizvođača o čemu mora postojati dokumentacija.

(2) Instalacije i uređaji iz stava 1. ovog člana, kao i dimovodi i ložišta mogu se upotrebljavati samo ako su ispravni i ako su pravilno postavljeni, što se utvrđuje atestom o ispravnosti instalacija.

Član 21.

(1) Instalacije, uređaji i postrojenja iz člana 34. Zakona, moraju se projektovati, izrađivati, postavljati, koristiti i održavati tako da opasnosti od požara ili eksplozije budu svedeni na najmanju moguću mjeru dosljednom i pravilnom primjenom odgovarajućih mjera propisanih zakonom, tehničkim normativima i standardima koji se odnose na ta pitanja, kao i uputstvima proizvođača.

(2) Pod odgovarajućim mjerama iz stava 1. ovog člana, podrazumijevaju se mjere koje se direktno ili indirektno mogu dovesti u vezu sa zaštitom od požara i sprečavanje izazivanja ili širenja požara ili eksplozija, a što je u funkciji zaštite ljudi i materijalnih dobara.

(Izdavanje rješenja o odobrenju za građenje, odnosno odobrenja za upotrebu građevine)

Član 22.

(1) Radi dobijanja rješenja o odobrenju za građenje, investitor je dužan uz glavni projekat za građevine iz člana 31. stav 1. i člana 33. stav 1. Zakona, priložiti i stručnu ocjenu i mišljenje od ovlaštenog pravnog lica iz člana 37. Zakona, da su u tehničkoj dokumentaciji u potpunosti primijenjeni propisi, standardi i drugi normativi zaštite od požara, te da je osigurana funkcionalnost i efikasnost projektom predviđenih mjera zaštite od požara.

(2) Stručnu ocjenu i mišljenje iz stava 1. ovog člana ne mogu davati pravna lica koja su učestvovala u izradi glavnog projekta.

Član 23.

(1) Za davanje stručne ocjene i mišljenja iz člana 22. ove Odluke, može se ovlastiti pravno lice registrirano za djelatnost zaštite od požara koje ima u stalnom radnom odnosu odgovarajući broj lica različite struke sa visokom stručnom spremom, najmanje VII stepen, iz oblasti zaštite od požara, sigurnosti i tehničkih struka koje se određuju propisom iz člana 159. stav 1. tačka 1) Zakona i koja raspoložu odgovarajućim uređajima za ispitivanje izdržljivosti i otpornosti materijala i opreme za toplotu i vatru, kao i za ispitivanje funkcionalnosti uređaja, sprava i opreme za gašenje požara, a koja se bliže određuju u propisu iz člana 159. stav 1. tačka 1) Zakona.

(2) Rješenje o ispunjavanju uslova iz stava 1. ovog člana, na zahtjev pravnog lica koje

traži to odobrenje donosi Služba za prostorno uređenje nadležna za donošenje tog rješenja, uz pribavljeno mišljenje Službe civilne zaštite. Rješenje se izdaje na način predviđen u propisu iz člana 159. stav 1. tačka 1) Zakona.

Član 24.

(1) Služba nadležna za izdavanje odobrenja za građenje, odnosno izgradnju ili rekonstrukciju i dogradnju i nadogradnju građevine neće izdati to odobrenje ukoliko glavni projekat ne sadrži elaborat zaštite od požara izrađen prema članu 31. Zakona.

(2) U komisiju za tehnički pregled izgrađene ili rekonstruirane, dograđene ili nadograđene građevine, za poslove iz stava 3. ovog člana, imenuje se i jedan član iz Službe civilne zaštite ili iz drugog organa ili pravnog lica koga predloži Služba civilne zaštite, koji ispunjava uslove iz člana 37. stav 1. Zakona.

(3) Odobrenje za upotrebu izgrađene ili rekonstruisrane ili dograđene i nadograđene građevine može se izdati tek onda kada član komisije iz stava 2. ovog člana, utvrdi i dokumentira da su provedene i sve mjere zaštite od požara predviđene u elaboratu iz člana 31. stav 2. Zakona, kao i odgovarajuća pravila tehničke prakse, a posebno slijedeće:

- 1) primjenjeni građevinski materijali i elementi konstrukcije odgovarajućih požarnih karakteristika i vatrootpornosti koji su atestirani od strane ovlaštenih laboratorija;
  - 2) osigurana podjela građevine u požarne sektore;
  - 3) osigurane propisane karakteristike požarnih i sigurnosnih stepeništa i puteva evakuacije;
  - 4) propisno obilježeni putevi evakuacije i izlazi prema požarnim i sigurnosnim stepeništima ili u siguran prostor;
  - 5) osigurana funkcionalnost uređaja za odvođenje dima i toplote, protivpožarnih klapni, protivpožarnih vrata, hidrantske mreže, stabilnih instalacija za gašenje požara, uređaja /aparata za gašenje početnog požara, sistema za dojavu požara, sigurnosnog osvjtljenja (pomoćnog i paničnog) i druge predviđene mjere.
- (4) Zabranjeno je korištenje građevine bez upotrebne dozvole, ako su za tu građevinu predviđene mjere zaštite od požara iz stava 3. ovog člana.

(Održavanje i ispitivanje aparata za gašenje početnih požara)

Član 25.

(1) Korisnici aparata za gašenje početnih požara (u daljem tekstu: aparat) dužni su da osiguraju njihovo održavanje i ispitivanje isparavnosti i funkcionalnosti, u skladu sa propisima o tehničkim normativima i standardima koji se odnose na ta pitanja i uputstvom proizvođača, odnosno najmnje jednom u šest mjeseci ako takvo uputstvo ne postoji.

(2) Održavanje i ispitivanje aparata iz stava 1. ovog člana mogu vršiti pravna lica koja su registrirana i ovlaštena za tu djelatnost, a neposredne poslove održavanja i ispitivanja mogu vršiti lica koja su položila stručni ispit iz stava 6. ovog člana i koja imaju odobrenje od proizvođača, s tim da se pod istim uslovima na obavljanju tih poslova mogu angažirati profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice.

(3) O svakom izvršenom pregledu i ispitivanju sačinjava se zapisnik koji sadrži: datum ispitivanja, identifikacijske podatke aparata, ime i potpis lica koje je izvršilo ispitivanje i nedvosmislenu konstataciju o isparavnosti aparata i taj zapisnik se dostavlja vlasniku aparata.

(4) Evidenciona kartica se može postaviti ili zalijepiti na aparat samo ako je ispitan i ispravan.

(5) Aparat čija se posuda ili neki njen dio moraju ispitivati na pritisak smatra se neispravnim ako ispitivanje iz stava 2. ovog člana nije obavljeno u skladu sa propisom iz stava 6. ovog člana, a aparat za koji ne postoji evidencija o njegovoj isparavnosti smatra se neispravnim.

(6) Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, u saradnji sa Federalnom upravom civilne zaštite, propisat će uslove koje moraju ispunjavati pravna lica koja obavljaju kontrolu ispravnosti, servisiranje i održavanje aparata, kao i sadržaj i način polaganja stručnog ispita za lica koja lično (neposredno) obavljaju poslove ispitivanja, servisiranja i održavanja aparata iz stava 1. ovog člana.

(Proizvodnja i promet uređaja, opreme i sredstava namijenjenih za dojavu, gašenje i sprečavanje širenja požara)

Član 26.

(1) Proizvodnja i promet uređaja, opreme i sredstava namijenjenih za dojavu, gašenje i sprečavanje širenja požara, te drugih uređaja i instalacija u funkciji sprečavanja nastanka požara i eksplozije obavljaju se u skladu sa posebnim propisima koji se odnose na ta pitanja.

(2) U proizvodnji, postupcima i uslugama u kojima se koriste uređaji, oprema, sredstva i instalacije iz stava 1. ovog člana, za koje nisu doneseni standardi i propisi Bosne i Hercegovine, mogu se primjenjivati međunarodni standardi i propisi koji se odnose na ta pitanja, a koja je prihvatila Bosna i Hercegovina.

(3) Za uređaje, opremu i sredstva za koje je posebnim propisima predviđeno odobravanje (certificiranje) prije stavljanja u promet, troškove certificiranja snosi proizvođač - ako se radi o domaćoj proizvodnji, odnosno uvoznik ili zastupnik firme iz inostranstva kad se radi o inostranoj proizvodnji.

(4) Domaći proizvođač, uvoznik ili zastupnik firme iz inostranstva, kao i posrednik u prodaji uređaja, opreme i sredstava iz stava 1. ovog člana, ne smiju prodati krajnjem kupcu navedene uređaje, opremu i sredstva ukoliko nisu certificirani po proceduri predviđenoj posebnim propisima iz člana 51. stav 1. Zakona i ako nemaju uputstvo na jednom od službenih jezika u Federaciji.

(Upotreba, skladištenje i promet zapaljivih, eksplozivnih i drugih opasnih materija)

Član 27.

(1) Zapaljive, eksplozivne i druge opasne materije ne smiju se upotrebljavati i skladištiti na način koji nije u skladu sa propisanim tehničkim normativima i standardima i koji nije siguran po rukovaoca i okolinu, što je uređeno posebnim propisima iz te oblasti.

(2) Prijevoz zapaljivih, eksplozivnih i drugih opasnih materija vrši se u skladu sa propisima kojima je uređena oblast prevoza opasnih materija.

(Prodaja zapaljivih, eksplozivnih i drugih opasnih materija)

Član 28.

Proizvođač ili prodavac ne smije staviti u prodaju zapaljive, eksplozivne i druge opasne materije, ako nisu upakovane u propisanu ambalažu koja je označena odgovarajućim oznakama opasnosti i ako ne posjeduje propisanu dokumentaciju izdatu od strane proizvođača na jednom od službenih jezika u Federaciji, što se vrši u skladu sa propisima kojima je uređena ta materija.

(Zaštita od požara u saobraćaju)

Član 29.

Pri prijevozu ljudi i životinja, kao i transportu roba u cestovnom, željezničkom, pomorskom, riječnom, jezerskom i avionskom saobraćaju i transportu cjevovodima, moraju se provoditi propisane mjere zaštite od požara.

(Zaštita od požara u šumama, na šumskom i poljoprivrednom zemljištu)

Član 30.

- (1) Zaštita od požara u šumama, na šumskom i poljoprivrednom zemljištu organizuje se i provodi u skladu sa propisima koji se odnose na šume, šumsko i poljoprivredno zemljište, s tim što se mora postupiti i prema odredbi člana 27. stav 1. tačka 5) Zakona.
- (2) Odgovornost za zaštitu od požara u šumama, na šumskom i poljoprivrednom zemljištu imaju sva pravna i fizička lica koja su vlasnici ili korisnici šuma, šumskog i poljoprivrednog zemljišta, kao i organi uprave Federacije, kantona, grada i općine koji su nadležni za šume i šumska zemljišta, te poljoprivredno zemljište.
- (3) Ako zaštita od požara u šumama, na šumskom i poljoprivrednom zemljištu nije uređena propisima iz stava 1. ovog člana, zaštita od požara se organizira i provodi u skladu sa Zakonom.

(Zaštita od požara prirodnog i kulturno – istorijskog naslijeđa)

Član 31.

- (1) Zaštita od požara prirodnog i kulturno – istorijskog naslijeđa organizira se i provodi u skladu sa planom zaštite od požara koji su dužni da izrade i provode nadležni organi, pravna lica i druge institucije kojima su data na korištenje i upravljanje zaštićena područja prirode i kulturno – istorijskog naslijeđa, u skladu sa propisom iz člana 22. stav 4. Zakona.
- (2) Planovi iz stava 1. ovog člana ažuriraju se svake godine najkasnije do kraja februara tekuće godine.

(Vatrogasno dežurstvo)

Član 32.

- (1) Vatrogasno dežurstvo se organizira i provodi u uslovima povećane požarne opasnosti, što se odnosi na slijedeće situacije:
  - 1) na mjestima na kojima se privremeno skladište zapaljive tečnosti i gasovi u količini do 5 m³, što organizira vlasnik ili korisnik građevine;
  - 2) na privremenim mjestima koja nisu za to predviđena, na kojima se izvode radovi zavarivanja, rezanja i lemljenja, upotrebom opreme, aparata i uređaja sa otvorenim plamenom i koji varniče, a koji mogu prouzrokovati nastajanje i širenje požara, što organizira izvođač tih radova;
  - 3) za objekte i prostore u kojima se organiziraju sportske, privredne, zabavne, političke i druge manifestacije na kojima se očekuje veći broj posjetilaca, što organiziraju organizatori tih manifestacija;
  - 4) na područjima na kojima se nalaze šume, šumsko ili poljoprivredno zemljište, koja su klasificirana u I i II stepen ugroženosti od požara, utvrđene u propisima iz te oblasti što organiziraju vlasnici ili korisnici tih prostora;
  - 5) na prostorima i objektima koji se odnose na zaštićena područja prirode i kulturno – istorijskog naslijeđa, organizira državni organ, pravno lice i druga institucija kojima su dati na korištenje i upravljanje ti prostori i objekti.
- (2) Vatrogasno dežurstvo iz stava 1. ovog člana, mogu obavljati profesionalni i dobrovoljni vatrogasci ili druga lica osposobljena za tu zaštitu u skladu sa programom obuke iz člana 128. stav 6. Zakona.
- (3) Vlasnici ili korisnici objekata i prostora iz stava 1. ovog člana mogu organizirati to dežurstvo samostalno ili angažirati pravno lice ili agenciju koja se profesionalno bavi tim poslovima.
- (4) Za dežurstvo iz stava 1. tačka 3) ovog člana potrebno je sačiniti plan preventivnog osiguranja u kojem se određuje vatrogasno dežurstvo, odnosno broj dežurnih profesionalnih ili dobrovoljnih vatrogasaca, potrebna oprema, uređaji i druga sredstva

potrebna za zaštitu od požara i plan evakuacije. Za vrijeme trajanja sportske, privredne, zabavne, političke ili druge manifestacije, sva vrata na putevima evakuacije moraju biti otključana, a putevi evakuacije prohodni.

(5) Za dežurstvo iz stava 1. tačka 4) ovog člana, organizira se osmatračko – dojavna služba, što se vrši u skladu sa posebnim propisom kojim je uređena ova materija, a dežurstvo iz stava 1. tačke 5) ovog člana organizira se kao stalno dežurstvo.

(6) Vatrogasno dežurstvo mora trajati sve dok traje potreba zbog koje je dežurstvo i određeno.

(Ispravnost i funkcionalnost uređaja, opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara)

Član 33.

(1) Vlasnik ili korisnik građevine mora prije početka upotrebe ugrađenog sistema aktivne zaštite od požara pribaviti potvrdu o ispravnosti i funkcionalnosti sistema, kao i vršiti njegovu stalnu tehničku kontrolu, u skladu sa Zakonom, tehničkim propisima i uputstvima proizvođača, koji se odnose na ta pitanja.

(2) Nakon obavljenog ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti, pravno lice koje je izvršilo ispitivanje izdaje potvrdu o ispravnosti i funkcionalnosti, te kopiju potvrde dostavlja nadležnoj inspekciji zaštite od požara, koja o tome vodi evidenciju, s tim da ispitivanje ne može vršiti pravno lice koje je ugradilo sistem aktivne zaštite od požara.

(3) Potvrdu iz stava 2. ovog člana izdaje pravno lice koje ispunjava uslove za ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti, s tim što je to lice dužno ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti vršiti prema propisima iz stava 1. ovog člana.

(4) Obim i postupak provjere i ispitivanja, sadržaj potvrde o ispravnosti i funkcionalnosti ugrađenog sistema aktivne zaštite od požara, kao i uslove koje moraju ispunjavati pravna lica koja vrše te poslove, uređuju se propisom koji donosi Federalna uprava civilne zaštite, u saradnji sa Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije i Federalnim ministarstvom unutrašnjih poslova.

(Održavanje u ispravnom stanju i kontrola ispravnosti uređaja za dojavu i gašenje požara)

Član 34.

Vlasnik ili korisnik građevine u kojoj je ugrađen sistem za dojavu i gašenje požara, uređaji za kontrolu i zaštitno djelovanje, uređaji za sprečavanje širenja požara, instalacije i uređaji izvedeni u protiveksplozijskoj zaštiti, dužan je osigurati njihovo redovno ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti prema ovom zakonu, tehničkim propisima i uputstvima proizvođača, koji se odnose na ta pitanja, a najmanje dva puta godišnje, o čemu mora voditi evidenciju i posjedovati dokumentaciju.

(Protočni kapacitet i pritisak vode u hidrantskoj mreži)

Član 35.

(1) Javno preduzeće ili drugo pravno lice koje upravlja vodovodnom i hidrantskom mrežom, dužno je pri izgradnji, rekonstrukciji i korištenju ovih mreža, osigurati propisani protočni kapacitet i pritisak vode u hidrantskoj odnosno vodovodnoj mreži za potrebe gašenja požara.

(2) Javna preduzeća ili druga pravna lica dužna su stalno održavati u ispravnom stanju hidrantsku mrežu iz stava 1. ovog člana, o čemu vode odgovarajuću evidenciju i o tome izvještavaju nadležnu profesionalnu vatrogasnu jedinicu.

(3) Vlasnici građevina i prostora i upravitelji stambenih objekata u kojima je po projektnoj dokumentaciji predviđena i ugrađena unutrašnja i vanjska hidrantska mreža

dužni su je stalno održavati u ispravnom stanju, baš kao i vodovodnu mrežu u tim objektima i redovno vršiti kontrolu ispravnosti te mreže, o čemu vode odgovarajuću evidenciju.

(Održavanje instalacija)

Član 36.

(1) Vlasnici građevina i prostora i upravitelji stambenih objekata dužni su održavati u ispravnom stanju postrojenja, uređaje, električne, gasne, ventilacijske i druge instalacije, dimnjake i ložišta koji mogu prouzrokovati nastajanje i širenje požara, u skladu sa tehničkim normativima i uputstvima proizvođača, koji se odnose na ta pitanja o čemu moraju voditi evidenciju i posjedovati odgovarajuću dokumentaciju.

(2) Ako se ne može utvrditi vlasnik iz stava 1. ovog člana, obaveze utvrđene u tom stavu, preuzima korisnik građevine, odnosno prostora.

(Certifikat o usklađenosti opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara s propisima i standardima)

Član 37.

(1) Oprema, uređaji i druga sredstva za zaštitu od požara prije stavljanja u promet moraju biti usklađena sa zahtjevima važećih propisa i standarda, što se dokazuje certifikatom o usklađenosti.

(2) Izgled i način postavljanja certifikacionog znaka mora biti u skladu sa odgovarajućim propisima iz stava 1. ovog člana.

(3) Ocjenjivanje usklađenosti opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara može obavljati organ za ocjenjivanje usklađenosti kojeg ovlasti Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanje usklađenosti („Službeni glasnik BiH“, broj 45/04).

(4) Oprema, uređaji i druga sredstva za zaštitu od požara, koja ne ispunjavaju uslove iz st. 1. i 2. ovog člana, ne smiju se stavljeti u promet i upotrebu.

(Osiguranje od požara)

Član 38.

(1) Osiguranje građevina od požara i eksplozija, koje vrše društva za osiguranje sastavni je dio sistema zaštite od požara.

(2) Društva za osiguranje mogu vršiti osiguranje građevine pod uslovima da su na građevini primijenjene najmanje sve mjere zaštite od požara predviđene Zakonom.

(3) Osiguranik požarnog rizika koji koristi građevine i prostore u kojima može nastati požar ili koji olakšavaju njegovo širenje i objekti sa posebno rizičnim požarnim opterećenjem, mora se osigurati od odgovornosti za štetu koju može nanijeti trećim licima, općini, gradu ili kantonu, odnosno Federaciji i bližim i daljnjim susjedima (odgovornost iz djelatnosti).

Član 39.

(1) Radi otklanjanja uzroka zbog kojih može nastati požar ili koji olakšavaju njegovo širenje, društva za osiguranje dužna su pri utvrđivanju uslova osiguranja, odnosno zaključenja ugovora o osiguranju sa vlasnicima ili korisnicima građevine ili prostora, utvrditi stanje zaštite od požara u odnosu na propise i pravila tehničke prakse i na osnovu toga predvidjeti mjere kojima je svrha uklanjanje uzroka nastanka požara i smanjenje njihovih posljedica, ako su takve mjere potrebne, a u vremenu trajanja osiguranja kontrolirati njihovu provedbu i o tome voditi evidenciju.

(2) Društvo za osiguranje može poslove utvrđivanja stanja zaštite od požara i planiranje potrebnih mjera zaštite od požara iz stava 1. ovog člana, povjeriti pravnom ili fizičkom licu specijaliziranom i registriranom za poslove zaštite od požara.

(3) Društvo za osiguranje neće osigurati građevine i prostore osiguranika dok se ne otklone propusti i nedostaci koji za posljedicu mogu imati dovođenje u opasnost tuđi život i materijalna dobra od izbijanja požara.

(Informacioni sistem zaštite od požara)

Član 40.

(1) Služba civilne zaštite, u okviru operativnog centra civilne zaštite, organizuje funkcionalni dio informacionog sistema za zaštitu od požara i vatrogastvo.

(2) Pravna lica, državni organi i druge institucije i građani dužni su operativnim centrima civilne zaštite dostavljati podatke o događajima koji se odnose na pojave požara i eksplozija, širenje požara, uzrocima nastanka požara, objektima i prostoru koji je ugrožen požarom, vatrogasnim jedinicama i drugim snagama angažiranim na gašenju požara, posljedicama koje su nastale i drugim podacima na području koje je ugroženo požarom ili eksplozijom.

(3) Sadržaj baze podataka informacionog sistema iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva, te načina dostavljanja, obrade i objavljivanja podataka iz stava 2. ovog člana, koji nisu obuhvaćeni podzakonskim propisom o tim centrima koji je donešen na osnovu Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kao i način organiziranja dežurstva za potrebe profesionalnih vatrogasnih jedinica propisat će Federalna uprava civilne zaštite.

(4) Pravna lica, državni organi i druge institucije dužni su voditi evidenciju o požarima i eksplozijama na svojim građevinama i materijalnim dobrima što se vrši prema propisu iz stava 3. ovog člana.

(Statistička istraživanja iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva)

Član 41.

Služba civilne zaštite Grada predlažu statistička istraživanja iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva, za područje Grada.

VI ORGANIZOVANJE I FUNKCIONISANJE VATROGASTVA

Član 42.

(Vatrogasna djelatnost)

(1) Vatrogastvo je obavezna javna služba, čija je osnovna djelatnost zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od požara i čije trajno i neometano obavljanje osigurava Grad, kroz poslove i nadležnosti Službe civilne zaštite.

(2) Vatrogasna djelatnost obuhvata aktivnosti na gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom i eksplozijom, pružanju tehničke pomoći u nezgodama i opasnostima izazvanim prirodnim i drugim nesrećama, učešće u provođenju preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, kao i obavljanju drugih poslova vezanih za zaštitu i gašenje požara i spašavanje ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom.

Član 43.

(Struktura vatrogasnih snaga)

(1) Struktura organizovanja vatrogasnih snaga se utvrđuje na osnovu procjene požarne ugroženosti područja Grada, kadrovskih, materijalnih i finansijskih mogućnosti Grada sa ciljem obezbjeđenja efikasnog gašenja požara i zaštite ljudi i materijalnih dobara, na područja Grada.

(2) Vatrogasne snage za obavljanje vatrogasne djelatnosti na području Grada su:

- a) profesionalna vatrogasna jedinica koju osniva Grad i predstavlja osnovnu snagu za vatrogastvo;
- b) dobrovoljne vatrogasne jedinice koje osnivaju dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne jedinice pravnih lica i predstavljaju dopunske snage za vatrogastvo;
- c) jedinice i povjerenici civilne zaštite, službe zaštite i spašavanja, organi uprave civilne zaštite, štabovi civilne zaštite, koje djeluju u toku izvođenja vatrogasne intervencije, a prema potrebi i u drugim situacijama;
- d) operativni centar civilne zaštite Grada koji osigurava komunikacijsko - informacijsku podršku štabovima civilne zaštite i drugim organima koji rukovode akcijama zaštite na području ugroženom od požara.

VII ORGANIZOVANJE I DJELOVANJE PROFESIONALNE VATROGASNE JEDINICE

Član 44.

(Organizovanje profesionalne vatrogasne jedinice)

(1) U cilju osiguranja zaštite života i zdravlja ljudi i materijalnih dobra od požara, na području Grada, u skladu sa zakonom, osniva se Profesionalna vatrogasna jedinica koja djeluje u sastavu Službe civilne zaštite Grada.

(2) U slučaju potrebe za određeno područje može se osnovati i ispostava profesionalne vatrogasne jedinice.

(3) Akt o osnivanju Profesionalne vatrogasne jedinice Grada na prijedlog Gradonačelnika donosi Gradsko vijeće.

Član 45.

(Veličina profesionalne vatrogasne jedinice)

(1) Na osnovu 62. Zakona, procjene ugroženosti i plana zaštite od požara i u skladu sa Uredbom o pravilima službe za profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice i vatrogasne jedinice pravnih lica ("Sl. novine F BiH", br. 8/11), profesionalna vatrogasna jedinica Grada Zenica formacijski se organizuje kao četa .

(2) U Planu zaštite od požara Grada, utvrđuje se ukupan broj vatrogasaca koji je potreban u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici , što se određuje prema elementima utvrđenim Zakonom kao i požarnim opterećenjem.

Član 46.

(Lična i materijalna formacija vatrogasne jedinice)

(1) U skladu s podacima utvrđenim u Planu iz člana 45. stav 2. izrađuje se lična formacija vatrogasne jedinice Grada koja sadrži podatke o ukupnom broju vatrogasaca vatrogasne jedinice i njezinih ispostava, ako ih ona ima.

(2) Profesionalna vatrogasna jedinica mora biti opremljena odgovarajućom vatrogasnom opremom, vozilima, tehničkim i drugim sredstvima koja su prijeko potrebna da bi jedinica mogla djelotvorno gasiti požar, što se utvrđuje materijalnom formacijom jedinice koja sadrži vrstu i količine opreme, tehničkih i drugih sredstava, a prema potrebama utvrđenim u Planu zaštite od požara Grada.

(3) Ličnu i materijalnu formaciju profesionalne vatrogasne jedinice Grada, utvrđuje Gradonačelnik, na prijedlog Službe civilne zaštite

Član 47.

(Radno-pravni status vatrogasaca u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici)

Na radne odnose vatrogasaca i drugih uposlenika u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici primjenjuju se propisi o radnim odnosima koji važe za državne službenike i namještenike organa državne službe i kao i odredbe Zakona koje se odnose na radno-pravni status.

Član 48.

(Poslovi profesionalne vatrogasne jedinice)

Profesionalna vatrogasna jedinica vrši sljedeće operativne i druge poslove:

- 1) gasi požar i spašava ljude i materijalna dobra ugrožena požarom i eksplozijom na otvorenom prostoru, šumske požare, požare na građevinama i materijalnim dobrima svih vlasnika i korisnika gdje se god požar pojavi;
- 2) pruža tehničku pomoć u spašavanju ljudi u nezgodama izazvanim u prometu (cestovni, željeznički), poplavama, spašavanja s visina i drugim akcidentnim situacijama i nesrećama u kojima vatrogasna jedinica može pomoći u spašavanju ugroženih ljudi i materijalnih dobara;
- 3) sudjeluju u provođenju određenih preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija koje se odrede u planu zaštite od požara općine, a koje mogu provoditi profesionalne vatrogasne jedinice;
- 4) pružaju odgovarajuću pomoć u spašavanju ljudi i materijalnih dobara pri postojanju stanja prirodne i druge nesreće.

Član 49.

(Područje djelovanja i rada profesionalne vatrogasne jedinice)

(1) Profesionalna vatrogasna jedinica, vatrogasnu djelatnost obavlja na području Grada.

(2) Profesionalna vatrogasna jedinica obavlja vatrogasnu djelatnost prema odredbama Federalnog i Kantonalnog zakona i pravilima struke, na području za koje je osnovana bez obzira čiji su ljudski životi i materijalna dobra ugroženi požarom ili eksplozijom.

(3) Vatrogasna jedinica iz stava 1. ovoga člana, obvezna je sudjelovati u vatrogasnoj intervenciji i izvan područja svoga djelovanja po naredbi Gradonačelnika ili Štaba civilne zaštite.

VIII DOBROVOLJNA VATROGASNA DRUŠTVA I VATROGASNE JEDINICE PRAVNIH LICA

Član 50.

(Dobrovoljna vatrogasna društva)

(1) Dobrovoljna vatrogasna društva, na području Grada, osnivaju se djeluju i prestaju sa radom, u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama ("Službene novine Federacije BiH," br. 45/02 i 85/07), i djeluju kao udruženja, a u odnosu na vatrogasnu djelatnost postupaju u skladu s odredbama Zakona.

Član 51.

(Poslovi i ciljevi dobrovoljnog vatrogasnog društva)

(1) Dobrovoljno vatrogasno društvo, može, u okviru svoje djelatnosti, u oblasti zaštite od požara učestvovati u vršenju poslova zaštite od požara i vatrogastva koji se odnose na provođenje određenih preventivnih mjera zaštite od požara koje društvo može provoditi; gašenje požara i spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom ili eksplozijama; propagiranje zaštite od požara i vatrogastva i vršenja drugih zadataka u vezi sa zaštitom od požara;

(2) Statutom dobrovoljnog vatrogasnog društva određuju se poslovi iz stava 1. ovog člana koje će obavljati to društvo, a što se određuje prema kadrovskim, materijalnim i drugim uslovima kojima raspolaže vatrogasno društvo.

Član 52.

(Dobrovoljnu vatrogasna jedinica)

(1) Dobrovoljno vatrogasno društvo može osnovati dobrovoljnu vatrogasnu jedinicu kada se u Procjeni ugroženosti od požara na području Grada utvrdi potreba, ukoliko raspolažu kadrovskim, materijalnim i drugim uslovima koji su potrebni za rad i osnivanje jedinice.

(2) Osnivanje dobrovoljne vatrogasne jedinice vrši se pod nadzorom profesionalne vatrogasne jedinice Grada.

(3) Pripadnici dobrovoljne vatrogasne jedinice moraju imati položen ispit za dobrovoljnog vatrogasca i ispunjavati iste uslove kao i pripadnici profesionalne vatrogasne jedinice Grada.

(4) Dobrovoljno vatrogasno društvo, ili dobrovoljna vatrogasna jedinica u tom društvu, mogu biti proglašeni službom zaštite i spašavanja na području Grada, na način utvrđen Zakonom.

Član 53.

(Vatrogasne jedinice pravnih lica)

(1) U Planu zaštite od požara na području Grada određuju se pravna lica koja su obavezna osnovati vatrogasnu jedinicu ili na drugi način organizirati zaštitu od požara.

(2) Obavezu iz stava 1. ovog člana imaju pravna lica u kojima se proizvode, prerađuju, distribuiraju ili skladište zapaljive, eksplozivne i ostale opasne materije, u kojima zbog toga postoji povećana opasnost od požara ili eksplozija, što se određuje prema propisu iz člana 29. stav 2. Zakona.

(3) Pravna lica koja nisu obuhvaćena stavom 2. ovog člana, samostalno odlučuju o potrebi osnivanja vatrogasne jedinice za svoje potrebe što vrše u skladu sa svojom procjenom ugroženosti od požara i potrebama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara pravnog lica.

Član 54.

(Prava i obaveze vatrogasaca u jedinicama dobrovoljnih vatrogasnih društava i pravnih lica)

Vatrogasci dobrovoljne vatrogasne jedinice iz vatrogasnog društva (u daljnjem tekstu: dobrovoljni vatrogasac), i vatrogasci iz vatrogasne jedinice pravnog lica kada po naredbi nadležnog tijela uprave civilne zaštite ili komandanta Štaba civilne zaštite ili drugog nadležnog tijela, sudjeluje u gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, kao i u slučaju kada sudjeluje na obuci, stručnom osposobljavanju, ili vježbi, za dobrovoljne vatrogasne jedinice, odnosno vatrogasne jedinice pravnih lica koju organizuju tijela uprave civilne zaštite ili druga nadležna tijela vlasti, ostvaruju svoja prava u skladu sa odredbama Zakona.

IX GAŠENJE POŽARA – VATROGASNE INTERVENCIJE

Član 55.

(Gašenje požara i vatrogasne intervencije)

- (1) Svaki građanin koji uoči požar dužan ga je ugasiti ako to može učiniti bez opasnosti za sebe i druge.
- (2) Ako građanin nije u mogućnosti ugasiti požar, dužan je o požaru odmah izvijestiti najbližu vatrogasnu jedinicu ili operativni centar civilne zaštite, odnosno policijsku stanicu.
- (3) Pravna lica i državna tijela i druge institucije u kojima dođe do požara, li kad saznaju za požar, dužna su pristupiti gašenju požara i istodobno o tome odmah obavjestiti najbližu vatrogasnu jedinicu ili operativni centar civilne zaštite ili policijsku stanicu.
- (4) Pravna lica, državna tijela, druge institucije i građani, dužni su, pod uslovima i na način propisan Zakonom i drugim propisima, sudjelovati u pomaganju pri gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom i staviti na raspolaganje svoj alat, prijevozna, tehnička i druga sredstva potrebna za gašenje požara i spašavanje ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom, koje naredi nadležni komandant civilne zaštite.
- (5) Angažovanje vatrogasnih jedinica i ostalih snaga i sredstava na gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom, rukovođenje intervencijama, prava i obaveze učesnika u intervencijama, vrše se na način i prema redoslijedu koji je predviđen odredbama Zakona.

X STRUČNO OSPOSABLJAVANJE I USAVRŠAVANJE

Član 56.

(Stručno osposobljavanje i usavršavanje uposlenih osoba)

Pravna lica, državni organi i druge institucije dužni su kontinuirano organizirati i provoditi stručno osposobljavanje i usavršavanje svih zaposlenika, odnosno državnih službenika i namještenika u skladu s Programom obuke zaposlenika u pravnim licima, državnim organima i drugim institucijama u oblasti zaštite od požara („Službene novine FBiH“, broj 59/10.).

Član 57.

(Stručno osposobljavanje i usavršavanje profesionalnih vatrogasaca)

- (1) Vatrogasci Profesionalne vatrogasne jedinice Grada podliježu obavezi stalnog stručnog osposobljavanja i usavršavanja.
- (2) Stručno osposobljavanje, uvježbavanje i kondicioniranje profesionalnih vatrogasaca Profesionalne vatrogasne jedinice Grada, provodi se u okviru redovne djelatnosti, čije je provođenje dužan obezbijediti starješina vatrogasne jedinice.
- (3) Obuka vatrogasaca se provodi u skladu s Programom stručnog osposobljavanja i usavršavanja profesionalnih vatrogasaca, kojeg donosi Federalna uprava civilne zaštite.

Član 58.

(Stručno osposobljavanje i usavršavanje dobrovoljnih vatrogasaca)

- (1) Svi dobrovoljni vatrogasci koji se nalaze u dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama koje su formirali dobrovoljna vatrogasna društva, kao i dobrovoljni vatrogasci koji se nalaze u vatrogasnim jedinicama koje su formirane u pravnim licima, podliježu obavezi stručnog osposobljavanja i usavršavanja i polaganja stručnog ispita iz oblasti vatrogasne djelatnosti (ispit za dobrovoljnog vatrogasca).
- (2) Program obuke i osposobljavanja za dobrovoljne vatrogasce iz stava 1. ovog člana, kao i sadržaj i način polaganja stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce propisuje Federalna uprava civilne zaštite.

XI FINANSIRANJE ZAŠTITE OD POŽARA I VATROGASTVA

Član 59.

(Finansiranje zaštite od požara)

- (1) Finansijska sredstva potrebna za organizovanje, provođenje i unapređenje mjera zaštite od požara predviđenih ovim zakonom, kao i obučavanje i osposobljavanje zaposlenih lica planiraju i osiguravaju pravna lica, državni organi i druge institucije svaki za svoje građevine i prostore i zaposlena lica.
- (2) Finansijska sredstva za potrebe iz stava 1. ovog člana, planiraju se i osiguravaju svake godine u okviru finansijskog plana pravnog lica, državnog organa i druge institucije, u okviru sredstava za obavljanje njihove redovne djelatnosti.

(Finansiranje vatrogasne djelatnosti)

Član 60.

- (1) Vatrogasna djelatnost predviđena ovom Odlukom finansira se iz:
  - a) Budžeta Grada;
  - b) sredstava koje profesionalna vatrogasna jedinica ostvari obavljanjem svoje djelatnosti;
  - c) sredstava pravnih lica i vatrogasnih društava;
  - d) premija osiguranja;
  - e) dobrovoljnih priloga ili darova pravnih i fizičkih lica;
  - f) međunarodne pomoći;
  - g) drugih izvora utvrđenih zakonima.

Član 61.

(Finansiranje dobrovoljnih vatrogasnih društava)

U Budžetu Grada se osiguravaju sredstva za pružanje pomoći dobrovoljnim vatrogasnim društvima osnovanim na području Grada, odnosno za finansiranje određenih poslova od značaja za zaštitu od požara i vatrogastva.

XII UPRAVNI NADZOR NAD PROVOĐENJEM OVE ODLUKE

Član 62.

Upravni nadzor nad primjenom ove Odluke vrše nadležni organi kako je to predviđeno odredbama Zakona.

XIII INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 63.

Inspekcijski nadzor nad primjenom ove Odluke vrše federalna i kantonalna inspekcija u skladu sa Zakonom.

XIV KAZNE NE ODREDBE

Član 64.

Prekršaji i kazne za učinjene prekršaje pravnih osoba, drugih institucija, rukovodioca organa uprave i upravnih organizacija i drugih državnih institucija i pojedinaca, utvrđeni su u članu 166. do 169. Zakona.

XV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 65.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenim novinama Grada Zenica“.

Broj:-----

Zenica,-----

PREDSJEDAVAJUĆI

GRADSKOG VIJEĆA ZENICA

OBRAZLOŽENJE

I PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ove „Odluke o organizovanju i funkcionisanju zaštite od požara i vatrogastva na području Grada Zenica» je sadržan u Zakonu o zaštiti od požara i vatrogastvu u Federaciji BiH („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 64/09) , Zakonu o zaštiti od požara i vatrogastvu na području ZE-DO kantona („Službene novine ZE-DO kantona :,broj: 5/11) i Statutu Grada Zenica („Službene novine Grada Zenica“, broj:5/15).

Članom 16.stav 1.tačka 1.i članom 165. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu u Federaciji BiH („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 64/09) kao i članom 145. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu na području ZE-DO kantona („Službene novine ZE-DO kantona :,broj: 5/11) utvrđena je nadležnost grada u ostvarivanju prava i dužnosti iz područja zaštite od požara i vatrogastvu , te precizirano da Grad donosi “ Odluku o organizovanju i funkcionisanju zaštite od požara i vatrogastva » ,

II RAZLOZI DONOŠENJA ODLUKE

Razlozi za donošenje Odluke o organizovanju i funkcionisanju zaštite od požara i vatrogastva na području Grada su sljedeći:

a) Na osnovu člana 16. stav 1. tačka 1., člana 165. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu u Federaciji BiH („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 64/09), člana 145. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu na području ZE-DO kantona („Službene novine ZE-DO kantona :,broj: 5/11) definisana je obaveza Grada da donese Odluku o organizovanju i funkcionisanju zaštite od požara i vatrogastva

b) Ovom Odlukom, utvrđuje se: organizacija i funkcionisanje zaštite od požara i vatrogastva, planiranje i provođenje mjera zaštite od požara, organizacija i funkcionisanje vatrogastva i gašenje požara (vatrogasne intervencije), stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih lica i vatrogasaca, finansiranje i druga pitanja od značaja za organizaciju i funkcionisanje zaštite od požara i vatrogastva na području Gradu Zenica

III OBRAZLOŽENJE PRAVNIH ODREDBA

Članom 1. se utvrđuje predmet Odluke o organizovanja i funkcionisanja zaštite od požara i vatrogastva na području Grada Zenica.

Članom 2. se definiše obaveza korištenja pojmova u Odluci u skladu sa Zakonom

Članom 3. se utvrđuje da je zaštita od požara i vatrogastvo sastavni dio jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i da je djelatnost od posebnog interesa za Grad.

Članom 4. se utvrđuju obaveze građana u provođenje preventivnih mjera zaštite od požara, njihove aktivnosti na sprečavanju požara, kao i samo učešće u akcijama gašenja požara

Članom 5. se utvrđuju obaveze pravnih lica za provedene mjera zaštite od požara kao i način organizovanja zaštite od požara

Članom 6. se utvrđuju prava i dužnosti Gradskog vijeća u oblasti zaštite od požara i vatrogastva

Članom 7. se utvrđuju prava i dužnosti Gradonačelnika u oblasti zaštite od požara i vatrogastva na području Grada

Članom 8. se utvrđuju obaveze ,odnosno poslovi mjere i aktivnosti koje poduzima Službe civilne zaštite na organizaciji i sprovođenju zaštite od požara i vatrogastva na području Grada

Članom 9. se utvrđuju prava i dužnosti Gradskih službi u oblasti zaštite od požara i vatrogastva na području Grada

Članom 10. utvrđuje se obaveza programiranja razvoja zaštite od požara i vatrogastva u okviru Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području Grada , a u skladu s procjenom ugroženosti od požara

Članom 11. definiše se obaveza donošenja godišnjeg plana aktivnosti za realizaciji zadataka u Programu razvoja ,a koji se odnose za zaštitu od požara i vatrogastva

Članom 12. se utvrđuju nosioci organizacije i provođenja zaštite od požara

Članom 13. se utvrđuju opšte mjere za zaštitu od požara

Članom 14. se propisuju mjere zaštite od požara u oblasti prostornog planiranja

Članom 15. se peropisuje razvrstavanje građevina u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara

Članom 16-21. se utvrđuje vrsta i obim mjera za zaštitu od požara koje su obavezan sadržaj projektne dokumentacije

Članom 22-24. se utvrđuje obaveza da prilikom izdavanje rješenja o odobrenju za građenje,odnosno odobrenja za upotrebu građevine potrebno stručno mišljenje da je osigurana funkcionalnost i efikasnost projektom predviđenih mjera zaštite od požara kao i elaborat zaštite od požara

Članom 25. utvrđuje se obaveza održavanje i ispitivanje aparata za gašenje početnih požara

Članom 26. utvrđuje se obaveza poštivanja propisa koji se odnose na proizvodnja i promet uređaja, opreme i sredstava namijenjenih za dojavu, gašenje i sprečavanje širenja požara

Članom 27. utvrđuje se obaveza poštivanja propisa prilikom upotrebe, skladištenja i prometa zapaljivih, eksplozivnih i drugih opasnih materija

Članom 28. propisuju se uslovi za stavljanje u promet i prodaju zapaljivih, eksplozivnih i drugih opasnih materija

Članom 29. utvrđuju se mjere zaštite od požara u saobraćaju

Članom 30. utvrđuje se način organizacije zaštite od požara u šumama, na šumskom i poljoprivrednom zemljištu

Članom 31. utvrđuje se obaveza provođenja zaštite od požara prirodnog i kulturno – historijskog nasljeđa

Članom 32. se definiše vatrogasno dežurstvo

Članom 33. utvrđuje se obaveza ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti uređaja, opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članom 34. utvrđuje se obaveza održavanje u ispravnom stanju i kontrola ispravnosti uređaja za dojavu i gašenje požara

Članom 35. utvrđuje se obaveza osiguranja potrebnog protočnog kapaciteta i pritiska vode u hidrantskoj mreži

Članom 36. utvrđuje se obaveza održavanje instalacija

Članom 37. utvrđuje se obaveza pribavljanja certifikat o usklađenosti opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara s propisima i standardima

Članom 38-39 utvrđuje se obaveza i način osiguranja građevina od požara i eksplozija
Informacioni sistem zaštite od požara

Članom 40. utvrđuje se obaveza organizovanju funkcionalnog dijela informacionog sistema za zaštitu od požara i vatrogastvo.

Članom 41. predviđeno je predlaganje statističkih istraživanja iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva

Članom 42. se definiše vatrogastvo kao javnu službu i koje aktivnosti obuhvata vatrogasna djelatnost

Članom 43. se utvrđuje struktura vatrogasnih snaga za obavljanje vatrogasne djelatnosti na području Grada

Članom 44. se utvrđuje obaveza osnivanja profesionalne vatrogasne jedinice koja djeluje u sastavu Službe civilne zaštite

Članom 45. se utvrđuje veličina profesionalne vatrogasne jedinice

Članom 46. se definiše obaveza utvrđivanja lične i materijalne formacije vatrogasne jedinice

Članom 47. se definišu propisi koji regulišu radno-pravni status vatrogasaca i drugih uposlenika u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici

Članom 48. se utvrđuju operativni i drugi poslovi profesionalne vatrogasne jedinice

Članom 49. se utvrđuje područje djelovanja i rada profesionalne vatrogasne jedinice

Članom 50. se utvrđuje način osnivanja i djelovanja dobrovoljnih vatrogasnih društava na području Grada

Članom 51. se utvrđuju poslovi i ciljevi dobrovoljnog vatrogasnog društva

Članom 52. se utvrđuju uslovi, način i postupak osnivanja dobrovoljne vatrogasne jedinice u okviru dobrovoljnog vatrogasnog društva

Članom 53. se utvrđuje koja pravna lica su obavezna formirati vatrogasnu jedinicu

Članom 54. definišu se prava i obaveze vatrogasaca u jedinicama dobrovoljnih vatrogasnih društava i pravnih lica

Članom 55. se utvrđuje obaveza gašenja požara, način i redosljed angažovanja vatrogasnih jedinica i ostalih snaga i sredstava na gašenju požara i spašavanju ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom kao i prava i obaveze učesnika u intervencijama.

Članom 56. utvrđuje se obaveza stručnog osposobljavanja i usavršavanja uposlenih osoba u pravna licima i državnim organima.

Članom 57. utvrđuje se obaveza stručnog osposobljavanja i usavršavanja profesionalnih vatrogasaca

Članom 58. utvrđuje se obaveza stručnog osposobljavanja i usavršavanja dobrovoljnih vatrogasaca

Članom 59. se definišu izvori i način osiguranja finansijskih sredstava potrebnih za organiziranje, provođenje i unapređenje mjera zaštite od požara

Članom 60. se definišu izvori finansijskih sredstava potrebnih za vatrogasnu djelatnost

Članom 61. se definišu izvori finansiranja dobrovoljnih vatrogasnih društava

Članom 62. se utvrđuju organi koji će vršiti upravni nadzor nad primjenom ove Odluke

Članom 63. se utvrđuju organi koji će vršiti inspekcijski nadzor nad primjenom ove Odluke

Članom 64. se definiše da su prekršaji i kazne za učinjene prekršaje utvrđene Zakonom.

Članom 65. se propisuje vrijeme stupanja na snagu ove Odluke

IV FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ove Odluke osiguravaju se potrebna sredstva u Budžeta Grada Zenica.

V DONOŠENJE AKTA

Obzirom da se radi o donošenju nove Odluke na nivou Grada u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu u Federaciji BiH („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 64/09) predlaže se da predmetni akt bude razmatran u fazi nacрта